

UJ CIMBORA

IRODALMI LAP GYERMEKEK SZÁMÁRA

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **FERENCZY MARGIT.** (FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA)

Művészek az állatvilágban.

(Szöveg a második oldalon.)

VII. ÉVFOLYAM
13. SZ.

MEGJELENIK HAVONTA KÉTSZER

1939. JÚLIUS
1.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: CLUJ, STR. BARON L. POP No. 5. - TELEFON: 18-87

Díszek.

*Ég díszei a csillagok.
Föld díszei a virágok.*

*Arany felhő, égi sátor.
Lombos erdő, földi sátor,*

*Ez takarja a föld porát,
A másik az ég mosolyát.*

Zombory Sándor.

Művészek az állatvilágban.

(Szöveg a címkéhez.)

Nemrég írtunk Majmonidesz Mukiról, hogy menekült meg a viziló torkából. Most Muki nővéréről írunk, aki köteltáncosnő akar lenni. Most mutatja be hosszas gyakorlatozás után, tudományát. Bájosan illegeti magát a kötélén. Kezében pálmalevél ernyőjét tartja. A közönség Csimpánz Pál személyében fenn szorong a fán, Majmonidesz Lola sikeréért aggódik. Mert ettől függ, hogy híres köteltáncosnő lesz-e Lola önagysága. Majmonidesz Lola azonban hódolóját észre sem veszi. Az most minden gondja, hogy a másik fán ülő szigorú kritikus szép véleményt írjon róla az újságba. Ezért mosolyog nagybájosan a kritikusra. De a kritikusra mind mosolyoghat! Az szigorú, hajlíthatatlan és igazságos ember, akarom mondani majom. Megírja őszintén, hogy önagysága hiába illegeti, billegeti magát, a tánchoz csak annyit ért, mint a tyúk az ábécéhez. Inkább menjen szakácsnőnek.

Hogy írjuk?

Folytassuk a megkezdett „e“ betűs szavakat. Aki meg akar etanulni helyesen írni anyanyelvünkön, az a szókinészgyűjtő füzetébe szorgalmasan bejegyez minden újabb szót. Különösen azok veszik majd hasznát helyesírási tudományuknak, akik szellemi pályára mennek.

e körül, elannyira (két „n“ és „y“), eklézsia nem magyar szó, ehelyett egyházközség, vagy gyülekezet szót használjuk; el- igekötő, az igével mindig egybeírjuk, pl. elmegyek, elad, elfeled, ha azonban az igekötő az ige után áll, akkor már nem írjuk egybe. Pl. Jancsi **megy el** a temetőbe, a kofa sok zöldséget **ad el**; elé, szintén igekötő; az előbbi szabály erre is és minden igekötőre vonatkozik, pl. elébeáll, elébemeget, stb.; elefánt, elegy, elegyedek, eleinte, elektromos, ismert de nem

magyar szó, helyette villany, villanyest használunk; éleseszi, éleszt, élesztő, élessz, élesztzed, v. éleszt, élettelen, életűnt, elfelejt, eleinte; energia helyett elevenerő szót használunk, ellen igekötő, pl. ellenőriz, ellenszegül, de mint névszó is használatos, ellenfél, ellenláb, ellengöz.

TOBORZÓ.

Az V-ik toborzóverseny kihirdetése után megmozdultak kis cimboráink, már az ügyesebbek és életrevalóbbak. Oh, azért még mindig sokan alusznak. Pedig ébereknek kell lenniök, kis cimborák, és a köziránti tevékenységet már most gyermekkorban megszokni. Ne felejtsetek soha sem szem elől, hogy az Uj Cimborá a ti kis lapotok, s minden kis cimborának dolgozni kell érte, ha egyebet nem, legalább egy-két kis cimborát **betoborozni**. A toborzó nagyon fontos tevékenység. Ez élleti, arósi a lapot. Ahogy ti toboroztok, amilyen mértékben, olyan mértékben erősödik az Uj Cimborá. A toborzóban segíthetnek a felnőttek is. Már két előfizetőért is kapnak a kis toborzók a Dugó Dani sorozatból egy pompás könyvet.

Az új toborzás eredménye: Daday Zsolt IV. el. o. t. Semesnye, toborozta Daday Ádám V. el. o. t.-t Semesnye; gr. Somssich Judit Kinga Szarkavár toborozta Márffy László és Ellát; Friedmann Elza Kolozsvár. toborozta Pollacsek Lacit és Laster Rózsit Kolozsvár.

Kertészkedjünk kis cimborák!

Juniusban vetendő a nefelejts, csillagvirág.

A virágok között vannak olyanok, amelyek, ha elvetünk, még ez évben virágzanak, ezek az egynyáriak. De vannak olyanok is, amelyek csak a következő évben nyílnak. Ezek az évelők.

Egynyáriak: a petunia, viola, oroszlánszaj, kékbojt, rezeda, Erzsike, kakasetaréj, őszirózsa, tagetes, szalvia, cinia, verbena, hajnalka, portulácska, estike, sarkantyú, kis-asszonycipellő.

Évelők: szásszorszép, nefelejts, (két-nyári) árvácska, törökszegfű, évelő szegfű, harangvirág, csillagvirág, mályvarózsa.

Vannak olyanok is az egynyáriak közül, amelyek, ha jó helyen vannak, áttelelnek és a következő évben hamarabb nyílnak, pl. az oroszlánszaj. Olyan is van, amelynek a magva elhull és aztán magától kikel, pl. nefelejts.

Nyári szünidő.

Irta: Vincze Sándor.

*Eljött a várt boldog óra,
vége a vizsgának,
Nagy öröme van Ernőnek,
meg kis Mariskának.*

*Hogyne volna örömük nagy,
boldogsággal teljes,
Kezükben a bizonyítvány
kitűnő és jeles.*

*Utazáshoz csomagolnak,
víg nótaszó járja,
Estére egy kis faluban
édesanyjuk várja.*

*Ezóta már kisütötte
a dióskalácsot,
Mert jól tudja, hogy a foguk
mindig erre vásott.*

*

*A szép kies Szamos mentén,
vadvirágos réten,
Két jó testvér játszadozik,
mint ezelőtt régen.*

*Nincs vidámabb két gyermek mint
Mariska és Ernő,
Jókedvüktől csak úgy zeng-bong
a közeli erdő.*

Öröm és bánat meséje.

Irta: Holstein Mária.

Messze-messze, hol esténként az égbolt biborba borul, ahol a hegyek arany sugárba fürdenek, alattuk ezüstös víz kanyarog, azontúl meg nagy-nagy színes virágtenger hullámozik; a virágtenger kellős közepén nagy gyémánterdő ragyog, a gyémánterdő legszebb tisztán emelkedett a tündérkirályné palotája.

Zümmögő méhek hegyes fullánkja őrizte arany kapuját, zengő madarak vidáman fészkeltek az eresz alatt.

Ugy-e milyen szép lehetett?

Hát belül! Hogy ragyogott, fénylett a sok ezüst bútor, arany függöny, gyémánt csillár!

És a tündérkirályné még sem volt boldog; sírással kelt, sírással feküdt. Miért szomorkodott? Azt is elmondom. Adott neki az Isten két leánykát, az egyiket örömmel, a másikat bánatnak. A gyermekek szépek voltak, mint az ég ragyogó csillagai, kedvesek, mint a gyémánterdő arany madarai. Vidám volt a tündér palota, kacagott a virágtenger, a tündér gyermekek együtt nyargaltak a tarka pillangóval, csicseregtek az aranymadarakkal.

Telt, mult az idő, a kis gyermekek gyönyörű nagy leányokká fejlődtek. Öröm vidám, mosolygó, jóságos maradt. Mindenfelé derűt, jókedvet, virágot fakasztott, áldást osztogatott. Mindenki várta, a virágok feléje moso-

lyogtak, a csillagok reá ragyogtak, gyémánterdő neki csilingelt, az aranymadarak vele csicseregtek, még a virágtenger zümmögő méhei is körülötte repkedtek.

Bánat sötét tekintetű, irigy teremtés lett. Senkit sem szeretett, azon igyekezett, hogy a környezetének a kedvét rontsa. Kerülte a jókat, csak a gonoszok társaságát kereste. Ha jött, már reszkettek tőle. Láttára az ég is beborult és nagy könnyeseppeket hullatott érte. A virágok félrefordultak, a füvek ijedten összebujtak. Még az aranymadarak is elhallgattak. Szomorúság kísérte, gyászfátyol lengett utána. Szegény tündérkirálynőnek hiába volt nagy hatalma, tenger kincse, ezen nem segíthetett. Se nagy szeretete, se szigorúsága nem változtatta meg tévelygő gyermekét. Ezért sírt, ezért bánkódott éjjel-nappal. Végre mit tehetett, szomorú szívvel beletörődött.

Annál jobban szerette mosolygó gyermekét, akivel egyetértve, azon igyekezett, hogy enyhítse a sok bajt és szomorúságot, amit Bánat okozott.

Öröm jókedvének, jószívének hirtelen ment az egész világon. Seregestől jöttek királyok, hercegek, hogy feleségül kérjék. De Bánat mindenkit elijesztett, senkit még csak közel sem engedett a palota tájához.

Csak Napsugár vitéz nem rettent meg

tőle, keresztültört a gyémánterdőn, beszökent a tündérpalota kristály ablakán, éppen a királyné elébe s összeütötte a bokáját és anak rendje, módja szerint megkérte a királykisasszony kezét.

A királyné szívesen beleegyezett s azontúl hiába fondorkodott Bánat, Napsugár szabadon járhatott kelhetett a palotában. Már folytak a lakodalmi készülődések. Törték a diót, örölték a mákot, dagasztották a kalácsot. A virágok színesebb ruhát kaptak, a gyémántok jobban ragyogtak, még az aranymadarak is szebben csicseregtek. Már jöttek a vendégek, ki aranyos hintón, ki pillangó szárnyon, csak éppen Napsugár hiányzott. — No, de már jön is, mert csendült az aranykapu csengetyűje. Szaladtak a szolgálak, ugrottak fel a vendégek, hogy fogadják a völgeényt. De bizony nem jött. Csak egy futár vágatott be egy szöcske hátán. Egyenesen a királyné elé borult s jelentette, hogy nagy baj van Tündérország határán betört a Hétfejűsárkány, siessen népe szabadítására.

A tündérr királyné szíve egy percig sem habozott, befogatta táltosait gyémánt hintájába, elbúcsuzott kedves gyermekeitől és a vendégségtől.

— Mindjárt itt leszek, — kiáltotta vissza a gyémánthintóból, — s vágatott is, mint a sebes szélvész.

Bánat egy oszlop mögül látta a búcsuzkodást, de bizony nem csak látta, hanem még azt is észrevette, hogy a tündérr királynő ott-hon felejtette varázspálcáját. Egy pillanat alatt rá tette kezét. — No most aztán én mulatok, tisztelt békasereg — toppant a vendégek közé. Egyet intett a varázspálcájával s hát az egész vendégkoszorú rögtön békává változva ugrált, brekegett, vartyogott az arany padlón.

Abban a percben ott termett Bánat gonosz kísérete, egy csapat apró ördög. Hangoosan vihogva rontottak a békák közé, keresztül bucskáztak a fejükön s menten gólyákká váltoltak. Ott sétáltak nagy vígan a szerencsétlen békák közt, csipkedték, vágták őket éles csőrüikkel.

Mikor megérkezett Napsugár királyfi, lakodalmas nép, szép menyasszony helyett puszta termeket talált, csak Bánat lengette fátylát s az undok békák ugrándoztak itt-ott. Úgy megijedt, hogy fényes arca elborult és szomorúan távozott a puszta helyről.

Bánat örömeiben tánpera kerekedett, hiszen az volt a célja, hogy megrontsa Öröm boldogságát. Amint így ujjong magában, csak hallja, hogy nyerítenek a táltosok.

— Jön vissza édesanyám, — kiáltotta ijedten. Azzal eldobta a varázspálcát s ördögeivel együtt egy szempillantás alatt eltűnt.

A királyné varázspálcája után tért vissza. Már messziről észrevette, hogy baj van a palotában. Amint belépett, mindjárt látta, hogy Bánat keze működött.

Felkapta a földről varázspálcáját, egyet suhintott, mire azonnal visszaváltozott minden a régi alakjává. Persze, hogy a vígságnak vége lett. Mindenki panaszkodott, haragudott, s haza készülődött. Csak Öröm volt most is nyugodt és jóságos. Kérte anyját, ne szomorkodjék, majd visszajön még Sugár vitéz s akkor megint minden rendben lesz. De a királyné első ijedtsége után szörnyű haragra lobbant s mindenfelé kerestette Bánatot, hogy megbüntesse.

Hanem Bánat nyomtalanul eltűnt s bármennyire kutatták egész Tündérországban, soha elő nem került.

Telt, mult az idő, megint a régi kerékvágásban mentek a dolgok. Öröm egyszer azt hallotta, hogy csak baj, szomorúság van a földön, az emberek sírnak, szomorkodnak, jajgatnak. — Édesanyám, jó királynőm — engedj a szomorkodókhoz, hogy megvigasztaljam szegényeket, — mondta jó szívvel Öröm.

A tündérr királynő beleegyezett, odaadta varázscipőjét s elengedte kedves gyermekét. Öröm hipp-hopp egy szempillantás alatt a földön termett. Kivel találkozott először is? Hát bizony Sugár vitézzel. Napsugár kisasszony is arra járt éppen. A két testvér, mikor megtudta, hogy mi járásban van a jószívű tündér, rögtön karon fogták s elindultak a szomorkodók látogatására. De a földön már a bánat birodalma volt, ahová csak bekukkantottak, mindenütt a Bánat fátyla lengett, az emberek húzódtak tőlük. Inkább szorongatták Bánat fagyos ujjait, minthogy Öröm napsugaras jöttét üdvözölték volna. Szegény tündér hiába fáradott. A gonosz szellemek Bánat segítségére jöttek. S míg a fekete felhők mennydörögve nyelték el Sugár vitézt testvéreivel együtt, az ördögöcskék Örömet kergették üzes vesszőjükkel.

Az emberek egy újjal sem jöttek segítségükre. Szegény Öröm az üldözés alatt még a varázscipőjét is elvesztette. Már haza sem mehetett. Ott bujkált a zúgó erdőben. Végre Szellőcske reátalált, hátára vette s úgy elnyargalt, hogy csak Tündérországban állott meg vele. Ott is a gyémánterdő legközepeben s letette a Tündérpalota arany lépcsőjére.

Jaj, hogy megijedt a tündérr királyné, mikor kedves gyermekét holtra fáradva találta arany küszöbén.

Örömkönnök között mesélte el nagy bánkódását. Hát még a varázscipő elvesztését mennyire fájlalta.

— Majd megkerül — mondta a királyné,
— csakhogy te hazajöttél!

Hát az emberek közt van Bánat? Megszomorítja őket 's mégis pártolják? Téged pedig üldöztek érte. Jól van, hát maradjanak vele. Soha többé közjük nem engedlek! Alig végezte szavait a királyné, ragyogó világosság ömlött szét a palota táján. Vajjon mitől? Hát a gyémánterdő csillogó ágai meg a csicseregő aranymadarak fényes apró szeme világított arra felé. A nagy csilingelés-zengés közt csak befordul a kapun egy sereg igazi földi gyermek.

Megállnak a királyné előtt tisztességtudóan, meg is hajtják magukat. Aztán elmondták, hogy náluk otthon állandó baj, szomorúság van. Annyit sír szegény édesanyjuk, annyit bánkódik édesapjuk, hogy ők már nem nézhették. Mikor meghallották, hogy Öröm a földre érkezett, elhatározták, hogy hazaviszik. Azóta keresik, keresik, de csak a papucsát találták meg. Most elhozták.

A királyné jóságosan megsímogatta boglyas fejüket és megköszönte figyelmüket. Aztán előhozott egy zsák aranyat, hogy megajándékozza a kis utasokat. De a gyermekek el nem fogadtak egyet sem. Hanem szépen leborultak az arany lépesőre és úgy kérték a tündérrirálynőt, hogy tegye el a zsák aranyat, csak Örömöt engedje velük, hogy szomorú házukat felderítse, jóságos szüleiket megvigasztalja. Hát persze, hogy Öröm mindjárt a pártjukra állott. A tündérrirálynő megsajnálta a jó gyerekeket 's meghatotta őt szüleik iránt való szeretetük.

Megengedte, hogy Öröm velük menjen 's megígérte, hogy ezután is meg fogja engedni, hogy fel-fel járjon a földre 's be-benézzen olyan házakba, hol jó gyermekek vannak.

Ott van a ti házatokban is, mikor jók vagytok. Nem vettétek észre, hogy jó apátok gondterhes homloka, sötét arca, ha közétek lép, egyszerre felvidul, szerető anyátok fárasztó munka és sok aggodalom közt is mosolyra derül, ha csengő szavakat hallja? Igen, mert az öröm jóságos tündére kíséri a jó gyermekek lépéseit.

Eprészés.

*Kövér, érett eprek potyognak
A vén eperfáról,
Borzas hajú, vidám kisleány
Kandikál az ágról.*

*Az arca, szája, csupa maszat
A sok gyümölcsletől,
Édesanyja is hívja már le,
Hisz' fenn van reggeltől.*

*De Gyurkának nincs semmi kedve
A fáról lemenni,
Mert nincs jobb dolog a világon,
Mint sok epret enni.*

*Öreg Ruca-mama is ott jár
Az eperfa alatt,
Hápgova hívja a fiait:
„Itt a sok jó falat!”*

*Réce kisasszony és Kácsa úrfi
A fa alatt járnak:
„Rázd meg, pajtás, jól azt az ágat!”
Hápgoják Gyurkának.*

Horváth Sarolta.

Pista és a pillangó.

Pista künn a réten sétált. Szép nyári délután volt. A puha, selymes fű szinte k'nalta magát a pihenésre. Leheveredett hát legénykénk a lúbe. A kósza felhők jöttek, mentek az égen. Pista csak addig nézegette azokat, míg álom őt el nem nyomta. Ki tudja, tán Tündérországból járkált a kis legény, mert csak mosolygott álmában, mint aki nagyon szépet lát. De ime, egy pillangó az orrára szállt. Ez felébresztette álmából. De jó is volt felébredni, mert a nap épp a hegyek mögé bukott és hűvös szelek kezdtek végig száguldani a tarkavirágos réten. Pista is hát jobbnak látta, hazafelé venni útját.

Adzsitkumár.

Bengál mese nyomán átírta: Telekyné F. László Marcella.

Egyszer volt, hol nem volt... Így kezdődnek Bengáliában is a mesék. Így kezdődik Szuoraninak és Duoraninak a meséje is. Mindkettő királyné volt, még pedig ugyanannak a királynak a felesége. Abban a régi időben a keleti királyok több feleséget is vehettek maguknak.

Ennek a bengáliai királynak az országában mindenki szorgalmasan dolgozott. Az adóját mindenki rendesen fizette. A népnek jutott ennivalóra bőven, ruházkodásra s építkezésre. Szebbnél-szebb paloták, templomok, városok és faluk épültek mindenfelé. Az idegenek csodálattal néztek az ország mesés gazdagságára.

Boldog is lett volna a király. Csak az búsította, hogy hiába volt két felesége is, nem volt egyiknek sem gyermeke. Sem Szuoraninak, sem Duoraninak. Már pedig Bengáliában nagy szégyen az, hogyha egy asszonynak nincsen gyermeke. S a királyoknál nemcsak szégyen, hanem bánat is, mert ugyan kire marad az országlás?

— Se fiú, se lány! — gondolkoztak és búsultak az ország bölcsei. Ki fog jó királyunk után uralkodni?

Nagyon sötétnek és reménytelennek látszott a királyi család jövője.

A szent ember áldása.

Egy szép nyári napon hosszú fehérszakállú szentéletű férfi lépett be a palota kapuján. Alamizsnát kért. Szuorani, az egyik királyné jött a fakir elé, alamizsnát hozva kezében.

— Hosszú élete legyen fiadnak, óh királynő! és olyan dicsőséges uralkodása, mint királyunknak! — hálálkodott a szentéletű férfiú.

Szuorani hallván az áldást, mélyen elpirosodott:

— Óh szent ember! Az áldásod érvénytelen...

— Hogyan, királynóm? Nincs gyermeked? Tehát akkor én nem is fogadhatom el az ajándékodat. A szent emberek nem fogadják el olyan asszonynak az ajándékát, akinek nincsen gyermeke...

Szuorani királyasszony arcára mondhatatlan szomorúság szállt. Szempillái alatt egy áruló könnycsepp szivárványlott.

A szentéletű férfiú megsajnálta a királynét:

— Mégis én megáldalak téged királyné. Ne szomorkodjál. Gyermeked lesz, aki nagy uralkodóképessegekkel fog a világra születni. Am megmondom neked jóelőre: fiad élete egy nagy titokhoz lesz kötve. Figyelj reám.

— A palota előtti gyönyörű tóban van egy aranyhal. Ebben az aranyhalban található egy aranylánc. Ez az aranylánc lesz gyermeked életének titka. Aki a nyakában hordja ezt a láncot, az tartja majd gyermeked életét is kezében, — így mondta a szentéletű férfiú. Aztán illendően köszönt s eltávozott.

Senki más nem hallotta a beszélgetést. Így, amit a szentéletű férfiú mondott, az Szuorani királyné titka maradt. És ő mélyen a szívébe zárta ezt a titkot, még királyi férjének sem árulta el.

Az udvarbeli népek s a másik királyné Duorani, csak annyit vehettek észre rajta, hogy napról-napra mosolygósabb és jobb kedvű lett. Amikor a nap a hegyek mögé bujt alkonyatkor, gyakran hallottak Szuorani királyné szobájából szép énekszót. Olyan énekek dallamát, amiket csak a tisztaszívű és boldog emberek tudnak kitalálni a maguk mulattatására.

A szentéletű férfiú valóban áldást hozott a királyné számára. Nem telt el egy év sem egészen, Szuoraniak gyermeke született. És milyen nagy volt a király öröme: fia született. Boldog volt a királyné is, hogy nem kellett szegyenkeznie tovább a többi asszonyok előtt: immár ő is anya volt. S a királyi család öröme, öröme lett az egész országnak.

Egy hónap múlva érkezett az a nap is, amelyen nevet adtak a kis királyfiúnak. Virágfüzérek díszítették a palota termeit, márvány oszlopait. Az ország legtávolabbi helyeiről is jöttek vendégek, hogy részt vegyenek a királyi család s az ország nagy ünnepén, amelynél fényesebb ünnepre nem is emlékeztek az ország lakói. A király narancsot, süteményeket s más édességeket és finomságokat osztott ki a nép között, hogy örvendjenek ők is, hogy örvendjen az egész ország.

Ettől a naptól kezdve Adzsitkumárnak hívták a kis királyi gyermeket.

Úgy nőtt fel Adzsitkumár, a kis királyfi a pompában és kényelemben, gazdagságban, mint ahogy az újhald szokott nőni a tavaszi égen.

Ha a király boldog volt, boldog és büszke volt a királyné is szép kicsi fiára.

Így teltek boldogságban a napok és évek.

Nem nyugszik a gonosz irigység.

Ha mindenki szívből örült a király s királyasszony boldogságának, akadt egy személy az országban, nem is az országban, hanem a király városában, nem is a király városában, hanem a királyi palotában, aki nem örült együtt a többi emberekkel. Ez senki más nem volt, mint a másik királyasszony: Duorani. A kis királyfi születése után úgy

vette észre Duorani, hogy a király kedvesebben beszél Szuoránival, mint ővele. Pedig a király mindig arra igyekezett, hogy egyformán bánjon mindkét királyasszonnyal. Ha Szuorani aranykarpercet kapott ajándékba, akkor Duorani is éppen olyant kapott. Sétálni is egyformán vitte mind a két királyasszonyt elefántháton. Hiába, mégis Duorani szívében sötét irigység vert fészket. S gyűlölni kezdte a kicsi Adzsitkumárt, az ártatlan kedves kicsi királyfit. Őt okozta azért, hogy a király szívesebben töltötte szabadidejét a kis királyfiival s anyjával, mint ővele.

— El kell pusztítanom a gyermeket — kavargatta magában a mérges. gonosz indulatokat, — akkor ismét a régre fordul minden.

Egyszer Szuoraniak az egyik szolgálóleányát tetten érték, amikor a királynétól ellopott egy gyűrűt. Annyi ideje sem maradt, hogy eldugja valahova a lopott tárgyat. A királyné kérésére nem bántották a tolvaj szolgálót, de éppen elég szégyen volt, hogy elkergették és mindenki ujjal mutatott rá, hogy: né, ez volt az a tolvaj, aki a királynének ellopta a gyűrűjét.

Jól mondják a bölcs könyvek, hogy a gonosz nem hagyja a másik gonoszt. Meghalotta Duorani, hogy mi történt, csak azért is elfogadta szolgálójának az elkergetett tolvaj leányt, hogy bosszantsa ezzel Szuoranit.

Ez a tolvaj szolgálóleány ott leselkedett akkor a közelben, amikor a szentéletű ember a királynéval, Szuoránival beszélt. Igaz, nem nagyon sokat értett a beszédből, csak azt értette meg, hogy Adzsitkumárnak élettitka van, s hogy ettől a titoktól függ a királyfi élete.

Hogy hizelegjen vele új asszonyának, elmondta neki egy alkalommal, hogy mit halott a szentéletű embertől.

Duoraniak rögtön felvillant a szeme.

— Adzsitkumár életének titka van? Mi lehet ez a titok? Okvetlenül meg kell tudnom! — Kutatott erre, kutatott arra, de a tolvaj szolgálóleányon kívül senki nem tudott a dolgról csak Szuorani. Ő pedig hallgatott. Nem árult el semmit a szentéletű ember jóslatából.

(Folyt. köv.)

A csodálatos hegedű.

Irta: Darvasné szentkirályi Péter Zsuzsánna.

A messze nyuló kék hegyek völgyében, zúgó patak partján élt egy öregember, egy hegedűkészítő, akinek híre messze szállt az emberek ajkán, mert sehol a világon senki sem tudott olyan szépen szóló hegedűt készíteni, mint ő.

Szép fehérhajú, rózsás arcú öregember volt, akin csak egy feltűnő volt: a szeme.

Csodálatos szempár is volt az! Ha ránézett valakire, úgy érezte, mintha bársonyos simogatást érezne és önkéntelenül csak kedves jó dologra gondolt, amíg az öreg hegedűkészítővel beszélt.

És mert nagyon jó ember volt, a hegedűit is oly olcsón árulta, hogy épen csak megélték a keresetéből, Kamillal, a fiával együtt.

Ketten laktak csak a patakmenti kis házban és az öregembernek minden öröme az az aranyszőke hajú kis apróság, aki ott játszadozott napestig a kertben és amikor elúnta a játékot, átszellemült arccal hallgatta azokat a csodálatos hangokat, amiket édesapja művészkéze a hegedűből kicsalt. Ilyenkor elfelejtett mindent és egész lelke a szemében volt, amint édesapját nézte.

Lehetett vagy 3—4 éves a kis Kamil, amikor édesapja először tanította hegedülni. Azt az örömet leírni lehetetlen, amikor először vette kezébe a hegedűt! Kis szíve majd megszakadt a boldogságtól és hangos örömujjongásától csak úgy visszhangzott a környék. Rövid idő múlva már olyan szépen hegedült, hogy híre messze, a városon túl is eljutott.

Boldog meglepedésben éltek együtt apa és fiú, mert nagyon szerették egymást, de egy napon szomorúság borult a békés hajlékra.

Beteg lett az öreg hegedűkészítő és mert érezte, hogy közeledik utolsó órája, oda hívta Kamil a gyárhoz, megáldotta, megcsókolta

és arra kérte, hogy hegedüljön neki még egyszer utoljára.

Oh, azt a muzsikát soha senki sem felejtette el, aki hallotta! Ott zokogott, sírt benne minden fájdalom, amit édesapja elvesztése miatt érzett és annak a csodálatos muzsikának a hangja mellett aludt el az öreg hegedűkészítő.

Halála szép és könnyű volt, mint a jó embereké általában. Elaludt, hogy a menyországban ébredjen fel. Halála szomorúsággal töltött el mindenkit. Aki ismerte, vagy aki hírét hallotta, egyformán sajnálta.

Olyan temetése sem volt senkinek mióta a világ áll! Mert jöttek a temetésre messze környékről, de eljött az a sokszáz ember is, aki tőle vásárolta hegedűjét és ezer hegedűt sírt, zokogott a koporsó mellett. Azaz, hogy mégsem! Mert az ezredik hegedűt a fiának készítette az öreg művész, aki lehajtott fejjel ment a koporsó után.

Egy szem sem maradt szárazon, mikor a pap a szertartáshoz fogott, de legjobban Kamil sírt, mert most igazán árva lett.

Nagy szomorúságában csak egy vigasztalása volt, — a hegedű. Ha kezébe vette, úgy érezte, hogy édesapjával beszélget és mindig megkönnyebbült utána.

Egyszer aztán csodálatos álma volt.

Édesapját látta, aki eljött hozzá, megsimogatta és azt mondta, hogy istenadta tehetségét használja fel embertársai vigasztalására és akkor lesz majd boldog, meglepedett ember.

Oly élénk volt ez az álom, hogy a hatása alatt már másnap reggel fogta Kamil a hegedűjét és elindult.

Amint ment, mendegélt, egyik faluban játszó gyermekesoportot pillantott meg, akik

ujjongva siettek köréje, a hegedű hangjára és ájtatosan hallgatták a soha nem hallott hangokat.

Csak nagykésőre tudott megszabadulni a hálás apróságoktól, aki messze, — egészen a határig — kísérték a muzsikus bácsit és még akkor is integettek kis kezeikkel utána, amikor már a nagy hegyek eltakarták előlük. Aznap este, a kis falu minden házában csak a csodálatos muzsikusról beszéltek és az apró gyermekajkak esti imádságukban hosszú életet kértek számára.

Ezalatt a hegedűs messze járt és csodálatos boldogság költözött szívébe.

Már későre járt az idő és éjjeli szállásról kellett gondoskodnia, amikor hangos szitkozódást és asszonyi sikoltást hallott.

A közeli házból jöttek ezek a hangok, amelyek megzavarták a környék békés nyugalmát.

Kamil álla alá szorította hegedűjét és játszani kedett, először halkán, hogy csak alig lehetett hallani, azután erősebben, mind erősebben és csodák csodája, az előbbi lárma elhallgatott és mikor minden ablak megtelt kíváncsi hallgatókkal, épen abból a házból hallgatták legszívesebben a megbékült házastársak, ahonnan előbb a veszekedés hallzott.

A muzsika hangja elnémította a férfi ajkán a szitkozódást és szíves szóval hívták a hegedűst, hogy töltsen náluk az éjjelt.

Kamil betért hozzájuk és kérésükre még egyszer elővette hegedűjét és az éj csendjében újra felhangzott a muzsika bűbájos hangja és áldott béke szállt tőle a haragos ember szívébe, aki megfogadta, hogy ezután békében él a feleségével.

Reggel még alig hajnalodott, tovább folytatta útját a muzsikus. Hiába volt a szíves marasztalás, ment, mert érezte, hogy sok olyan hely van, ahol szükség lehet rá.

Napsugaras tiszta nyári reggel volt, a madarak kis szívük minden örömeivel énekeltek hálát a jó Istennek, a harmat mint valami drága gyöngy csillogott a virágok kelyhén és ilyenkor olyan hangulat lepi meg az embert, hogy fel az ég felé tekint, Istent keresve.

Igy ment tovább a muzsikus is és egyszer csak egy tele szekeret látott, ami elé két kis ló volt fogva. Húztak ezek a szegény lovacskák, húztak szegények, ahogy az erejük bírta, de a tele szekér csak nem mozdult. A gazda meg, hogy hiába kiabált nekik és mégsem mentek, egy husáanggal ütni kezdte őket.

Erre a felháborító látványra aztán Kamil is megállt. Minden beszéd helyett elővette hegedűjét és mintha a maga mulatságára tenné, hegedülni kezdett. Az ember kezében meg-

állott a felemelt fa és mintha valami tolt volna, odament a hegedülő emberhez.

— Ki vagy te csodálatos ember? — kérdezte tőle.

— Én nem vagyok csodálatos ember — felelt Kamil, — csupán a haragot akarom kimuzsikálni a szívedből, hogy hely legyen benne a szeretetnek.

És csakugyan a zene hangjaira az ember vonásai is megenyhültek és mert közben a lovacskák is megpihentek, vígan húzták tovább a szekeret, a hálálkodó emberrel.

Hosszú, nagyon hosszú utat tett meg a muzsikus, — akinek minden lépését hálálkodó szavak kísérték — és e hosszú út alatt volt alkalma, sajnos, nagyon sok alkalma, hogy békét, szeretetet lopjon a háborgó emberi szívekbe.

Volt alkalma perlekedő feleket kibékíteni és egymás ellen késsel felemelt kezét békében visszaeresztetni, hogy a szemek azután a megbánás könnyeit hullassák.

Igy ért el az ország fővárosába, de mielőtt ideig ért volna, már messze megelőzte a híre és az emberek ezrei érdeklődve várták a csodálatos muzsikust.

Valóságos diadalmenetben kísérték a királyi palotába, — mert a király kiadta parancsba, hogy először hozzá vezessék a csodálatos embert.

Mikor aztán a bemutatás után felhangzott a királyi palota kertjében a hegedű hangja, az emberek sírtak, kacagtak örömeikben és akik eddig mint ellenségek éltek, önkéntelenül békejobbot nyújtottak egymásnak.

A király is megbűvölve hallgatta a muzsikát és jóleső meleg terjedt szét a szívében.

Úgy érezte, mintha angyalhangok jutottak volna el hozzá.

Mikor elhangzott a zene, maga elé hívatta és így szólt hozzája:

— Olyan boldogságot szerezteél nekem, amilyent eddig soha nem éreztem. Mondd, mit kívánsz? Minden kívánságodat teljesítem.

— Köszönöm jóságodat, uram, királyom, felelte Kamil, de nem kérek számomra egyebet, csak hogy a Te közeledben élhessek és ha szükségét érzed, megvigasztalhassalak a hegedűm hangjával.

És úgy történt. A király, — bármennyire is szabadkozott Kamil, — első tanácsosának nevezte ki őt, aki állandóan ott élt a királyi udvarban és csodálatos muzsikájával mindig békét, szeretetet lopott az emberek szívébe.

Sok évig élt még mindenkitől szeretve és az országot úgy tanulták megismerni az idegenek, mint a béke és szeretet országát, ahol egymást megbecsülve és szeretve éltek az emberek.

A pipacs és a nefelejts.

Irta: L. Ady Mariska.

I.

Búzaföldnek közelében
folydogál egy kis patak;
kis pataknak árnyas partján
nefelejtsek nyílnak.

Oly szelidek, oly kedvesek
szeretik is ám őket!
A szél is elsuttog velük,
ha járja a mezőket.

Margitvirág, búzavirág,
jó barátjuk valahány.
Nekik dalol a kis tücsök
nyarak estjén, hajnalán.

Csak a pipacs ellenségük.
A minap is így beszélt:
„Kis oktondik! Azt hiszitek,
fakó ruhácskátok szép?”

„Nézzetek rám! Az én ruhám
piros selyem s oly finom,
hogy különbet nem visel csak
a királyi lilium.

No, de bomlanak is értem
búzakalász, rozskalász.“
(Vigyázz! — suttogja a szellő, —
kevélységed megaláz.)

Am a pipacs nem hallgat rá.
Áradozva csak beszél:
„Képzeljétek! ma nagy murit
rendeznek a kedvemér”.

Titeket is meghívnálak,
de ruhátok oly kopott,
s csupa úri nép gyűl össze:
rózsák, szekfűk, liljomok.

Petrezselymet árulnátok,
— attól tartok — szegénykék! —
s ily nagy szégyent hozni rátok
nem akarok semmiképp.“

Választ sem vár, tovalibben
hahotázva, könnyedén.
El-elkapja s megforgatja
egy-egy víg viráglegény.

II.

Holdsugárból szőtt palástban
az éjszaka leszállott.
Pipacsékhoz a nagy bábra
gyűlnek már a virágok.

Harangvirág, veronika,
szarkaláb és vadrózsa.
Itt-ott halkán nyikorog a
nagy díszkertek ajtója.

Fényes testőr-kisérettel
jön a büszke lilium.
(No, nem csoda, ha a pipacs
oly rátartí, nem bizony.)

Nem mindenkit szerencsétlet
az ily gögös, szép dáma;
szaladnak is jobbról-balról
méltó fogadására.

Tücskök, békák rázendítnek
s már javában áll a bál,
mikor a víg társaságra
a déli szél rátalál.

Hetyke, szeleverdi fickó,
elkapja a pipacsot,
s olyan csárdást rop véle, hogy
ámulnak a csillagok.

Csárdás után keringő jön,
tangó, foxtrott és rumba.
Egyre vadabbá lesz a tánc.
Szél úr kissé — goromba.

Hajnalodik. Fenn kioltja
Isten a holdvilágot.
Kábult fejjel hazafelé
tartanak a virágok.

Szél úrfi nagy füttyörészve
elszáguldoz más tájra.
(Mehet már... mert rongyokba lóg
a pipacs szép ruhája.)

Úgy kell... úgy kell a kevélynek!
— csobogja a kis patak —
mást gúnyolni ruhájáért
kedvet nem egy hamar kap.

Bartunek Tífi tánc és tornatanárnő, ritmikus tornát, akrobatikát, gyógytornát és különböző táncokat tanít. Szemet, lelket gyönyörködtet a szép tánc, de csakis akkor, ha szakszerű irányítás mellett sajátította el.

Kuszuka álmodott.

Irta: E. Onody Rózi.

Nagyon helyes és barátságos kis kutyus a Kuszuka, egy szép villa udvarán levő ügyes kis faházikóban lakik, amit gazdája pont az ő kedvéért készített. Olyan játékos, olyan kedves ez a kutya, hogy még a járókelők is megállanak, hogy megsímogassák a rácsos kerítésen minduntalan kidugott orrocskáját. Mindenkivel inceselkedik, aki csak arra elmegy, hegyes nagyokat vakkantva, de amint valaki megsímogatja, rögtön megváltozik a fenyegető ugatásból barátságos beszélgetésre térve át — már az ő nyelvén — sőt, ha az illető rokonszenves Kuszukának, azon igyekszik ő, hogy a kerítés alatti hézagon annyira behúzhassa a simogatásra nyújtott kezét, hogy udvariás kézcsokkal adhassa jelét megelégedésének.

Szereti erősen, ha szóba állanak vele. Azonban kutya sincsen hiba nélkül, Kuszukának is van minden kedvessége mellett is egy igen rossz szokása. Hiába intették, hogy nem szabad, kikap, mégis mindegyre meghentergett a porban. Ezért aztán sokat kellett fűrösztetni Kuszukát, amitől sem a gazdája nem volt elragadtatva, hiszen éppen utálatos volt a poros, piszkos, kicsi kutya, sem Kuszukának nem tetszett a gyakori mosdatás, prüszkölve, vonítva tiltakozott akárhányszor ellene.

Egyszeresak megúnta a gazdája is a sok hiábavaló dorgálást és a következő beszédet tartotta a kis bűnönhöz:

— „Megállj csak, te rossz kis kutyus, addig fűrösz a porban, míg egyszeresak annyi bolhát fölszedsz a bundádba, hogy azok egy éjszaka téged behúznak a kútba!”

Kuszuka nagyon okos, értelmes kis állat lévén, megértette az emberi szót is, ha nagyon odafigyelt, de már megfogadni nem fogadta meg. Újra csak belehempergett a porba, hogy csak amúgy kavargott körülötte, de ezuttal a gazdája nem fűrösztötte meg, hadd csípjék a bolhák a kis haszontalant, ha már minden szép szó, fenyegetés, figyelmeztetés falra hányt borsó nála.

Kuszuka előbb nem is bánta, hogy a fűrösztés elmaradt, de amikor aludni tért valahogyan mégis kényelmetlenül érezte magát, sehogy sem tetszett a poros bundája, de nem volt mit tenni, lefeküdt tehát házikójába és sok forgolódás után elaludt. Azonban csípték a porból fölszedett bolhák, nem hagyták nyugodtan aludni s így álmodta a kicsi kutya a következőket:

Álmában az egész bundája mozgásba jött rajta, bizsergett az egész teste, hiába kapkodta ijedten a fejét, még a fülei is furesán mozgolódtak, mintha le akartak volna szökni a helyükről.

„Jaj, jaj, mi van velem?” szűkölt rémülten Kuszuka.

Hát egyszeresak látja ám, hogy innen is, onnan is, csapatostól ugrálnak elő a bolhák a szörből.

„Jé, mennyi tengersok bolha, csak talán nem akarnak engemet beleölni a kútba?” — szörnyülködött a kis kutyus.

A bolhák csak ugráltak kifelé a bundájából, egyre többen és többen, tele lett velük a föld, levegő, minden Kuszuka körül, mikor már annyian voltak mint egy hadsereg, összefogózkodtak és körbe-karikóba ugrándoztak a szédülő kutyus körül, egyre énekelve, hogy:

„Lánc, lánc, eszterlánc, eszterlánci cérna”.

Kuszuka egészen rosszul lett, már el is kábult teljesen a rengeteg ugráló, forgó bolha között, ijedten vinyogott, de azok csak táncoltak, meg énekeltek és közben vitték Kuszukát mnd közelebb és közelebb a kúthoz. Hiába könyörgött, hogy hagyják őt, nem fog többé a porba játszani, a bolhák csak vitték a kútig, ott aztán fölugráltak a kút szélére és énekelve biztatták az ijedtségtől kék meg zöld kutyust, hogy bizony csak menjen utánuk le a kútba, ha már annyira szerette őket, hogy mind összeszedte a porból a saját bundájába.

Kuszuka rémülten nagyot visított hogy ő nem akar menni, megfulladni és reszketve a félelemtől, verejtékes testtel megbéredt.

Sikoltását meghallotta a gazdája, aki megszánta kis hú kutyáját, sejtve, hogy a bolhák bántják szegénykét, kiment érette, aztán megfogva a hozzászaladó, remegő állatkát, bevitte a konyhába és egy dézsa meleg vízben alaposan megfűrösztötte. Hiszen, nem mondom, most is bosszantotta Kuszuka orrát a szappanhab, de ezuttal úgy tűrt a mosdatást, mint egy angyal. Meg is fulladtak a bolhák egytől-egyig a szőre között a nagy lubicokolásban, azután aludt csak édesen el a kis Kuzu tiszta bundájában!

Azóta csodák-csodája, mindig tisztának látom, úgy látszik végkép elment a kedve a porban való fürdéstől. Most már öröm vele parolázni. Látogassátok meg ti is, ha a Villá sorban jártok.

Napos mezőn.

Irtá: Szepesi Nits István.

Napos mezőn járunk,
örülünk a nyárnak,
örülünk a madárfüttyös
jókedvű határnak.

Ring a búzatábla,
a pipacs, mint a láng,
S a szél virágszirmaiból
szőnyeget hint aláink.

a zöld fű eltemet,
Oly jó ráfeküdni,
felettünk is, szívünkben is
csodakék ég nevet.

Ciripel a szöcske,
fent kering a gólya,
örömünknek csupán csak az
Isten a tudója.

Székely nagyemberek: Berzenczey László. 1820—1884.

Irtá: Dr. Józsa János.

A XIX. század nemzeti eszméinek hatása alatt több ezer európai nemzet fegyvert ragadott szabadságának kivívására. Ezen nemzetek között ott voltak a románok és magyarok is. A román nemzet az orosz és török fönhatóságtól akart megszabadulni, a magyarok a német befolyást szerették volna lerázni a nyakukról. Ezért erős és elkeseredett küzdelem kezdődött.

Ezekben a nehéz időkben az Uristen böles és lelkes vezetőket adott a magyar nemzetnek. Ilyen volt a székely származású **Berzenczey László**. A Berzenczey család régi, kipróbált székely család volt, melynek ősi fészket a maroszéki Görgényszentimre községben emelték. Berzenczey László Kolozsvárott született 1820-ban. Az 1848-iki szabadságharc tüze őtet is felhevítette és szívvel-lélekkel annak szolgálatába szegődött. Alig volt 28 éves, amikor Maroszék képviselőjévé választották. Amikor a székelyek 1848 szeptember 17-én kimondották a háromszéki Alsócsernátonban, hogy életüket és vérüket áldozzák a magyar szabadságért, a magyar kormány a fiatal Berzenczey Lászlót küldte a Székelyföldre, hogy a székelyeket katonailag megszervezze. Amint megérkezett a székelyek közé, azonnal felszólította őket, hogy régi szokás szerint gyűljenek össze nemzetgyűlésre, ahol meghányják-vetik a székely nemzeti tábor felállítását. Felhívásának meg is volt a hatása. 1848 október 16-án összeült a székely nemzetgyűlés az udvathelyszéki Agyagfalván és ott elhatározták, hogy

az egész székelység hadba száll régi szabadságainak visszaszerzése végett. A harc megkezdődött. A székelyek olyan bátran és akkora lelkesedéssel harcoltak, hogy a nagy magyar költő, Petőfi Sándor, aki szintén ott küzdött a székelyek hadsoraiban, csodálattal bámulta őket és hősiességüket egy szép költeményben énekelte meg („A székelyek“). Sajnos azonban, hogy a tulnyomó ellenség elfojtotta a szabadságharcot. Utána szomorú sors várt a szabadság hőseire: halál, börtön, bujdosás.

Berzenczey László a bujdosás keserű kenyerét választotta magának. 1849 augusztusában több ezer bujdosóval Törökországba menekült, mint hajdan Mikes Kelemen. Innen nemsokára a gazdag és szabadságszerető Amerikába ment, de sokáig itt sem tartózkodott. Lelkét nyughatatlanság szállta meg. Ezért újabb kalandozással igyekezett enyhíteni magán. Így született meg lelkében az a vágy, hogy felkutassa az ős magyarok hazáját. Amerikából áthajózott Ázsiába, ahol bebarangolta a hatalmas kínai birodalmat, de őseink nyomára nem akadt. Kalandos vére tovább úzte, hajtotta. Előbb Indiába, azután Egyiptomba utazott.

Berzenczey László a bujdosás keserű kelte váltotta fel. Ekkor ütött ki az úgynevezett krimi háború az oroszok és törökök között (1854—56). Ebben a háborúban a törökök oldalán harcolt hálából, hogy a szultán a magyar bujdosóknak menedéket nyújtott. A

háború befejezése után megbetegedett és egészségének helyreállítása végett a kisázsiai Brüsszába húzódott meg. Háromévi tengődés után 1859-ben Moldovába jött, ahol Galațiiban telepedett le egy Vidász nevű bujdosó társával együtt. Mikor az osztrák konzul megtudta, hogy a két magyar bujdosó Galațiiban időzik, erélyes hangon követelte a román kormánytól, hogy adják ki őket. A galați-i prefektus már-már hajlandónak mutatkozott, hogy kiszolgáltassa Berzenczeyt és Vidászt, de ezek idejekorán értesültek a dolgokról és Iași-ba futottak. Szegény Berzenczey és Vidász csikorgó téli hidegben egyszerű nyári kabátban tették meg az utat Galați-tól Iași-ig 1860-ban. Amilyen borzasztó volt ez az utazás, éppen olyan meleg és szivélyes volt a fogadtatás Iași-ban. Az akkori kormányelnök, **Kogălniceanu Mihály** (1817—1891) igen kedvesen fogadta őket. Menedéklevelet adott nekik, hogy minden háborgatás nélkül tartózkodhassanak Moldovában, az osztrák konzul követelését keményen visszautasította, Berzenczeyt és Vidászt meleg bundába öltöztette fel és saját kocsiján vitette őket Galați-ba.

Berzenczey azonban nem sokáig élvezte a román kormány vendéglátó oltalmát, mert szívét a honvágy emésztette. 1862-ben önként jelentkezett az osztrák hatóságoknál, abban a reményben, hogy visszatérhet hazájába. Az osztrákok azonban Klagenfurtba szállították és 1867-ig fogva tartották. Amikor visszanyerte szabadságát Magyarországra sietett, ahol ismét képviselő lett, mint azelőtt két év-tizeddel.

Milyen csodálatosak az élet útjai. Hegy hegyvel nem szokott találkozni, de ember emberrel igen. Kogălniceanu Mihály, a nagy román államférfi, 1868-ban meglátogatta a magyar parlamentet. Itt az ő legnagyobb örömeire találkozott Berzenczey Lászlóval, az egykori moldvai magyar bujdosóval.

Ilyenformán Berzenczeynek kétszer volt alkalma találkozni a kiváló román politikussal: egyszer Iași-ban 1860-ban, másodszer pedig Budapesten 1868-ban. Ez a találkozás a román-magyar barátság szép jele volt.

1873-ban ismét felébredt benne a vágy, hogy felkeresse a magyarok őshazáját. Merész vállalkozás volt ez, de ő vasakarattal mégis

végrehajtotta. Hol gyalogszerrel, hol lóháton újból nyakába vette a világot. Különösen sokat kóborolt Ázsiában, de utazásának jóformán semmi eredménye nem volt. Egészségileg teljesen összetörve érkezett haza. Küzdelmekkel telt életét 1884-bn fejezte be Budapesten.

Berzenczey László viharos pályájával a székely szervező tehetségnek és a székely akaratőrnek volt a mintaképe.

Örök tanulságul.

*A kíváncsi Debóra
Benézett a hordóba.*

*Egyensúlyát elvesztette ...
Hordó-mézbe így esett be.*

*De kihúzták lábnál fogva,
A méz csepeg, folyik róla.*

*Végignyálják arcát, haját.
Debóra meg hagyja magát ...
Vigasztalja három méh is,
Ám ő sírva jajgat mégis.*

Üzenet.

„Hogyan kell illedelmesen enni?” című cikk folytatása helyszűke miatt a következő számban jön.

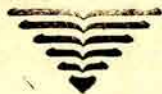
Kézimunka és rajz is.

Tervezte:

gr. Bethlen Katinka.

Egy szép könyvjelzőt találtok itt kis cimborák, amit barátoknak, unokatestvéreknek, testvéreknek ti magatok is elkészíthettek. Kemény fehér kartont vesztek az itt látott nagyságban és a mintát előbb indigóval reárajzoljátok, aztán szépen vigyázva kifestitek, tet-szésszerű színekkel. Ha kész van, a csillaggal jelzett helyen kivágjátok és keskeny szalagot fűztök bele.

Ahogy kis cimboráink írnak...

Kedves Marcella néni!

Az új bukaresti vasárnapi iskolás gyermekek nagy érdeklődéssel olvasgatják az Uj

Cimborát és szeretettel köszöntik az erdélyi kis olvasókat.

* * *

Kedves Marcella Néni!

Már többször készültem bemutatkozni, de mindig elmaradt. Édesapám most megy Kolozsvárra, s így elviszi a levelet. A fényképet nem küldöm el, mert ősszel megyek Kolozsvárra a Református Leánygimnáziumba és személyesen is bemutatkozom. A nevem Horváth Emese, IV. osztályos tanuló. Aninószán lakunk.

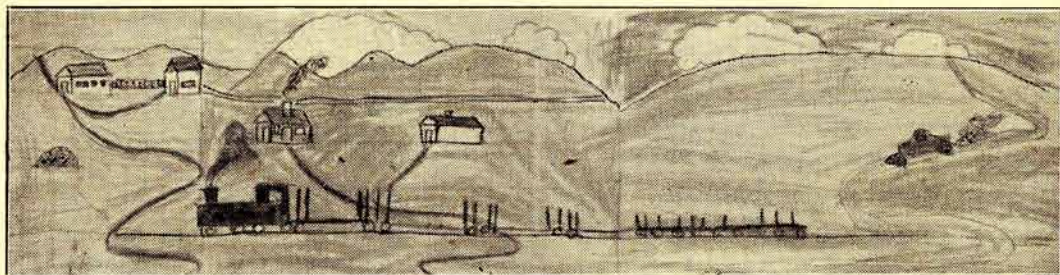
A virágmagvakat megkaptuk, nagyon örültünk neki és köszönjük szépen. A magokat már elvetettük és már ki is kelt, de nem mindegyik. Lehet azért, mert a kertben nem valami jó a föld. Nagyon, nagyon örülünk az Uj Cimborának. Itt küldöm a megfajtéseket, bár nem mindegyiket fejtettem meg.

Aninószá, 1939 július 10.

Kezeit csókolja

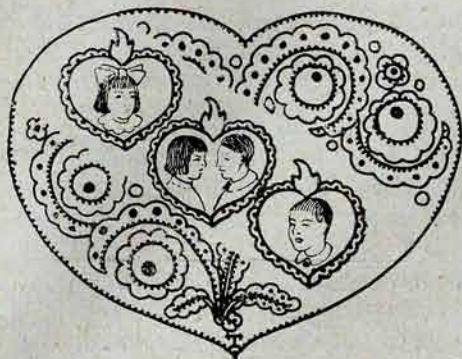
Horváth Emese, IV. o. t.

Ahogy kis cimboráink dolgoznak.

Szolnovszky Zsiga III. el. o. t. rajza Szováta.

Tanácsok a gyermekek részére.

Kis szívek a nagy szívben.

Üzenjük nektek kis cimborák, hogy júl. —aug. hónapban Teleky Dezső főmunkatársunk fogja a lapot szerkeszteni, mivel ezekben a hónapokban látogató körúton leszek. A leveleket azért csak küldjétek az én címre, mert majd utánam küldik. A szüniidei beszámolóját minden kis cimborának várom. Ha a lakásokat megváltoztatjátok, vagy más helységbe költöztök, azonnal tudásátok a változást, bár egy postai levelezőlapon. — *Király Ferke, Éva, Ica, Torockó.* Örültök most már az aranyzabadságnak. Nem írtad meg Ferke, hogy milyen volt a bizonyítványod. Pedig szeretném tudni. No, ha majd megírod a szüniidei beszámolót, ezt is írd meg. — *Kerekes Csaba és Cilike, Torockó.* Mint jó testvérek, bizonytalán együtt olvassátok az Új Cimborát. Csaba olvassa, Cilike meg hallgatja. — *Benczéd Évike, Torockó.* Kis védenced, Demény Annuska, kapja-e rendszeren a lapot? A kiadóhivatal kívánságod szerint beindította. Remélem, hogy a nyár végén sikerül majd az ottani és a szentgyörgyi kis cimborákkal egy közös kirándulást tenni. Akkor aztán megnézem a virágos kerteket is. — *Jakab Judit, Lakatos István, Torockó.* Nagy érdeklődéssel olvassátok mindig az érkező új számokat is. — *Friedmann Elza II. g. ot. Kolozsvár.* Te voltál az első az egész országban, aki a Kolozsvár szóképző rejtvényt megfejtetted. Igaz, van benne itt-ott hibás szó, de a nagy általánosságban jó a megfejtésed, de éppen ebből látom, hogy egyedül, minden segítség nélkül fejtetted meg. — *Kolozsvári kis cimborák.* Üzenem nektek, hogy a nyár folyamán a vidéki kis cimborákat látogatom meg. Addig is erősödjétek, gyarapodjatok, hogy a viszontlátásakor egészségben, jókedvben, testben és lélekben gyarapodva lássalak viszont benneteket. — *Horváth Emese, Aninószai.* Már többször készültél bemutatkozni, most a szüniidőben végre el is készítetted a beszámolót s édesapáddal elküldted. Sajnálom,

hogy nem találkoztunk a szerkesztőségben. No, majd kipótöljük a nyáron az elmaradt találkozást. A virágos kerteskédet személyesen nézem majd meg a nyáron. Addig is szeretettel köszöntelek benneteket aninószai kis cimborák. A megfejtésed hibátlan, a sorsoláson részt is vesz majd. — *Dénes Hajnalka, Návrády Pötyi, Sbricai Hajnalka.* Ha Isten segít, a nyár folyamán titeket is meglátogatlak. Am addig a többi ismerős gyermekeket, jóbarátokat, barátnőket is be kell toborozzatok, hogy mire hozzátok érek, örüljön a lelkem a gyarapodástokon. Különben a nyáron nagy toborzó verseny van kítüzve, s azon a kis cimborák azon igyekeznek, hogy minél többet toborozzanak. Dénes Hajnalka, Návrády Pötyi, ti még nem mutatkoztatok be levélben a többi kis cimborának. Addig, míg odamegyek, a bemutatkozót is készítsétek el. — *Sbricai Hajnalka.* Rég nem kaptam tőled levelet. Milyen volt a bizonyítványod? A szüniidei beszámolódat várom. — *Aninószai ref. elemi iskolák.* Megnézem a nyáron a virágos kerteskéteket, hogy lássam, milyen sikerrel kertészkedtek? — *Baczó Margit tanítónő.* Otthon lesz-e a nyáron? Aug. 10—15. táján érkezünk oda, örvendenék a találkozásnak. — *Suba Dániel.* Most már nemcsak ígéretjük, hogy megyünk, megyünk, hanem valóban el is megyünk. Szíves közreműködését előre is köszönjük. — *Markovits Edith.* Remélem, a nyáron, augusztus 13—15. közötti napokban sikerül személyesen is megismerkednünk. — *Karácsony Anna, Erdőszentgyörgy.* Azóta, bizonyára már meg is érkeztek az első számok szerencsésen. Remélem, mint olvasónkban, egyszersmind hűséges és kitartó új cimborácskát is kaptunk. Kérjük a bemutatkozó levelet. Különben Erdőszentgyörgyön van még egy hűséges, régi kis cimboránk. — *Ujfalusy Mária és Klára, Újkászon.* Csíki székely kis cimboránk közé tartoztok. Most álltatok be közénk. Örömmel fogadunk benneteket kis táborunkban. Adja Isten, hogy még sok éven át kötelességünkben maradjatok és sok örömet szerezzetek még néktek ez a kis lap. — *Sanek Boriska, Satulung.* Leveledet meghatott örömmel olvastam újra, meg újra át. A legrégebb, leghűségesebb kis veteránjaim közé tartozol. Most már kinőttél a kis cimborák közül, a középiskola felsőbb osztályaiba jársz, de az Új Cimborára mindig kedves emlékekkel gondolsz és szeretnél is, ha nem is az olvasótáborban, de az Új Cimborá Baráti Körében benne maradni. Eddig is toboroztál, de ezután is igyekezzel majd terjeszteni a lapot s magad helyett is toborzol majd. Addig is, amíg a nyáron találkozom veled, szeretettel köszöntelek.

FEJTŐRŐ.

Vezeti: Jóska bácsi.

Kockarejtvény.

1										s	1. Ilyen dörgés is van
2										p	2. Közlekedési eszköz
3										e	3. Éneklőmadárka
4										ö	4. Uralkodó
5										r	5. Orvos
6										a	6. Iparos
7										r	7. Gyümölcs
8			b								8. Ló eledele
9			v								9. Esztendő
10											10. Mássalhangzó

Az első függőleges sor az ősmagyarok vezérének nevét adja.

Egybevágó bővös négyszög.

Beküldte: Márton Emil, g. I. o. t. Türe.

1	2	3	4	5	Vízszintes és függőleges:
2					1. Madár
3					2. Nyári foglalkozás
4					3. Fejre teszik
5					4. Keresked. foglalkozás
					5. Az érkező vendég teszi

Betűrejtvény, beküldte Izsák Ibi.

R régi

Megfejtések:

Ellenőrizték ti is gyermekek, hogy úgy fejtettétek-e meg a rejtvényeket, mint ahogy itt alant közöljük a helyes megfejtések eredményét.

Az április 1-i szám rejtvényeinek helyes megfejtése:

1. Kockarejtvény: Bethlen Gábor.
2. Betűrejtvény: Ékszerész, emésztő, kanári.

Az április 15-i szám rejtvényeinek helyes megfejtése:

Titkosírásrejtvény: Édes Marcella néni! Köszönöm a könyvet. Nagyon örültem neki. Már el is olvastam. Nagyon tetszett, várjuk,

hogy Marcella néni nálunk legyen. Kezeit csókolja Pásint Elek.

Kockarejtvény: Vörösmarthy Mihály.

Betűrejtvény: Rokonok.

Szórejtvény: Hatalmas a király.

A május 1-i szám rejtvényeinek helyes megfejtése:

Keresztrejtvény: 1 vízszintes: Balaton, 1 függőleges: Basarab, 17 vízszintes: Bányába, 5 függőleges: Nyassza.

Betűrejtvény: Elefánt.

Pótlórejtvény: Toldi.

Rejtett városnév: Munkács.

Megfejtéseket küldtek be: Daday Zsolt, III. el. o. t., Daday Ádám, IV. el. o. t., Csefő Öcsi, IV. el. o. t., Sebestyén Éva, III. el. o. t., Kiss Sándor, Friedmann Elza I. g. o. t.

A május 15-i szám rejtvényeinek helyes megfejtése:

1. Kockarejtvény: lop, pók, kap, pár, rab, bor, rák, kár.

2. Magánhangzó rejtvény: virág, tinta-tartó, oboa, kéményseprő.

3. Kockarejtvény: Szent László.

Megfejtéseket küldtek be: Daday Ádám, VI. o. t. (7, 8, 9, 10.), Daday Zsolt, IV. o. t. (7, 8, 9, 10), Kiss Sándor (7, 8, 9.), Szigeti József III. el. o. t., Bence Boldizsár, IV. el. o. t., Harasztos Jankó, III. el. o. t., Tarnay Magda II. g. o. t., Izsák Ibi, Kajcsa Piroska, Csiky Sándor, Csefő Öcsi (7, 9. sz.), Meisner Éva, I. g. o. t., Pataky Béla, II. g. o. t., Molnár Anna Margit, Meisner Renée Éva, Sebestyén Éva, III. el. o. t., Friedmann Elza I. g. o. t.

Apr. 1. Kihuzós rejtvény: Kislány a kutyával. Megfejtette: Molnár Anna Margit.

Nyertesek lettek: Molnár Anna Margit, Pataky Béla, Sebestyén Éva, Kajcsa Piroska.

A kiadóhivatal közleményei.

Befizetések május 25-től: Glück Fülöp, Gyulafehérvár 1939 április 1-ig, Nagy Géla, Torda 1939 május 1-ig, Veres Ferenc, Stempel Zoltán, Szerző Éva, Pintér Attila, Nagybánya; Svaiczer Béla, Aranyosmedgyes, Máthé Laci, Brassó 1939 július 1-ig; Evang. El. Isk. Brassó 1939 jan. 1-ig, Domján Éva, Kézdivásárhely, Dr. Fülöp Pál, Bukarest 1939 dec. 31-ig, ifj. Torma Miklós Csicsókeresztúr 1939 november 1-ig.

1939. június 19.

A kiadóhivatal.

Főmunkatársak:

Teleky Dezső, Coltesti.

Kormos Jenő, Chiend

* * *

Minden cikkért a szerzője felelős.